Epatit C

Kisa epatit C ye?

Epatit C se yon enfeksyonyon jèm (viris) bay ki lakòz fwa a anfle. Pi fò moun ki gen epatit C pa ka trete enfeksyon an pou kont yo epitou yo enfekte pandan plizyè lane san yo pa menm konn sa. Tank tan pase, yon epatit C kwonik ka debouche sou gwo lezyon epatik (fwa a).

Kijan moun trape epatit C?

Viris epatit C a pwopaje lè san oubyen lòt likid kòporèl ki gen san ki soti nan kò yon moun enfekte rantre nan kò yon moun ki pa enfekte. Sa ka rive nan pataje zegwi, ak lòt bagay tankou bwòsadan ak razwa oubyen lè san ki enfekte rantre nan yon blesi sou po a. Menm lè li pa komen, viris sa ka pwopaje atravè kontak seksyèl oubyen yon manman enfekte ki bay pitit li pandan lap fèt.

Kisa sentòm epatit C yo ye?

Sèten moun pap gen sentòm. Si gen sentòm, yo devlope sou 6 semenn oubyen sou 6 mwa apre ekspozisyon ak viris la. Sentòm yo ka:

- Blanje aak po vinnjòn
- Fyèv
- Noze
- Vomisman
- Sentòmtankou Grip
- Fatig
- Pipimawonfonse
- Doulèlestomak
- Sèlkoulègri (matyèfekal)

Kidegre gravite epatit C?

EnfeksyonEpatit C ka gravanpil pou sètenmoun. Pi fòmounkifèepatit C pral pote viris la tout rès vi yoamwenkeyoresevwamedikamanspesyal. Mounakepatit C ka genlezyonepatik men yopasantiyogenmaladi a. Sètenmounaklezyon nan fwayoakòzepatit C ka devlopesiwoz (sikatris nan fwa a) akdefayansepatik, sa kisouvanprananpilane pou l devlope. Gen lòtki pa gen efèalalong.

Ki mounki gen pi gwo risk poutrapeepatit C?

Ou dwefètèsepatit C si:

- Ou te enjektetèt ou dwòg nan lari yo, menm si ou te eseye l kèkfwasèlmangenlontan sa.
- Ou te trete pou pwoblèmkowagilasyonakyonpwodwisangenki te fètavan 1987.
- Ou te resevwayontransfizyonsanoubyenyontransplantasyonòganavanJiyè 1992, oubyenyo te enfòmew ou te resevwasanki ka genyenepatit C.
- Ou te sou dyalizrenalpandanlontan.
- Ou te patajezegwiizaje pou fètatouwajoubyenpèsing nan kò w.

Kijanmounki gen epatit C kapranswenfwayo?

- Ale wèdoktè w regilyèman.
- Pa bwèalkòl.
- Tchekeakdoktè w avan w pran yon nouvomedikaman, enklimedikaman san preskripsyonakremèdfèy.
- Pranvaksenkontepatit A akepatit B.

(Kontinye)

Kijanprevansyonepatit C kafèt?

- Si w fèepatit C pa bay san w, ògann nan kò w, oubyenlòttisioubyenspèm.
- Si w fèepatit C pa patajebwòsadan, razwaoubyenlòtbagaypouizajpèsonèloukika gen san souyo.
- Kouvriblesi w akmaleng, si w genyen.
- Sèviakkondòm pou redwirisk pou pwopajeepatit Catravèkontakseksyèl.
- Pa pranmedikaman san preskipsyon yon founisèswen. Si wapitilizedwòg nan lari, chèche tretman pou eseyekanpe. Si w pakapab, redwirisk ou, papatajezegwioubyenekipman (tankoukoton, filt, kapichon, kiyè, cookersaktanponalkòl). Si w raledwòg, papatajechalimopaskeyo ka gensan sou yoepitransmètenfeksyon.
- Pèsonèl santeakpèsonèlkapfègad nan lopitaloubyenkotezegwioubyenobjètranchanapsèvidweswivprekosyonestanda (inivèsèl) pou chakpasyan.